UNELE ASPECTE PRIVIND UTILIZAREA REMEDIILOR BIOR ȘI BUTOFAN LA PREPELIȚELE ADULTE PLASATE LA RECONDIȚIONARE

**Macari Vasile, Pavlicenco Natalia, Putin Victor,
Rotaru Ana, Alzinati Moad**

Universitatea Agrară de Stat din Moldova

macvasile@mail.ru

<https://doi.org/10.53937/9789975315975.15>

În ultimii ani accentul principal pe segmentul agroalimentar este pus pe asigurarea populației cu produse de origine animală de o bună calitate și în special inofensive pentru om. Aici, o atenție deosebită trebuie acordată atât condițiilor de întreținere a animalelor, cât și medicamentelor folosite la acestea, prevederi actuale prin prisma stresului tehnologic, care induce scadea productivității și calității produselor de origine animală, precum și gama largă de medicamente, multe dintre care sunt de origine sintetică și adesea nesigure. Publicațiile științifice sugerează că, din gama largă de produse ce manifestă efecte terapeutice și bioproductive mai de perspectivă sunt cele de origine vegetală. Aici, un interes aparte prezintă preparatele extrase prin tehnologii moderne din biomasa cianobacteriei *Spirulina platensis*, printre care mai de perspectivă pentru sectorul zootehnic este remediul BioR (Rudic V., Gudumac V., 1996). De aceea, studierea mecanismelor de acțiune a remediului BioR asupra statusului clinico - hematologic și producției de ouă la prepelițele adulte plasate la recondiționare, în paralel cu alt remediu medicamentos, recunoscut cum este - Butofan, prezintă un interes teoretic și practic deosebit.

Experiențele au fost petrecute în condiții fiziologice de producere pe prepelițe, aparținând rasei - Albă engleză. Studiul nemijlocit a fost efectuat pe 150 prepelițe adulte, la finele ciclului de ouat, cu masă corporală cuprinsă între 296 și 301g, divizate în 3 loturi, a câte 50 în fiecare lot. Pă-

sărilor incluse în studiu au fost analoge după masă corporală, rasă, vârstă (finele perioadei de ouat - cca 190-200 zile) și evident - starea fiziologică. Toate 3 loturi au fost instituite aleatoriu, respectându-se principiu de - analoge. Remediile BioR și Butofan, cât și serul fiziologic la lotul martor s-au administrat intramuscular de 2 ori consecutiv: la debutul studiului și a doua dată la a 14-a zi de la prima administrare. Pe parcursul studiului prepelițele au fost permanent monitorizate, iar la 5 păsări din fiecare lot s-a determinat temperatura corporală și respirația într-un minut. În plus, la debutul studiului, s-au recoltat 5 probe de sânge, iar pe parcursul cercetării (28-a zi) și la sfârșitul experimentului (50-a zi) s-au recoltat respectiv a câte 5 probe din fiecare lot. Pentru investigarea acțiunii bioproductive a remediilor testate, prepelițele au fost cântărite individual la 10-14 zile; iar zilnic separat pe loturi ouăle erau colectate și numărate.

În urma examinării minuțioase a prepelițelor pe o perioadă de 50 de zile, s-a stabilit că remediile testate n-au provocat reacții adverse, sau alte abateri în sănătatea păsărilor. În plus, prepelițele care au beneficiat de BioR erau mai liniștite, fenomen constatat în timpul multiplelor manopere efectuate conform programului de studiu. Rezultatele obținute relevă valori identice a temperaturii corporale la toate loturile la debutul studiului, pe când la a 14-a zi compușii biologic activi luați în studiu determină reducerea temperaturii corporale cu $0,3-0,34^{\circ}\text{C}$ față de lotul martor. Ulterior, această tendință se menține pe parcursul experimentului, parametru care la ultima etapă de investigare, la lotul de referință este mai mare cu $0,32^{\circ}\text{C}$ față de lotul tratat cu BioR ($p < 0,05$) și respectiv cu $0,18^{\circ}\text{C}$ în raport cu lotul tratat cu Butofan, fapt benefic ce pledează în favoarea ambelor preparate, în special a remediei BioR.

În cazul respirației, rezultatele obținute relevă la toate loturile, la debutul studiului este o uniformitate a acestui parametru clinic, care în evoluția ei, respirația la păsări la a 14-a zi de cercetare a scăzut nesemnificativ, fiind totodată în aceeași manifestare ca și temperatura corporală. La a 28-a zi de studiu, respirația la lotul martor a crescut cu $9,6$ mișc/min, față

de a 14-a zi de studiu ($p < 0,01$). La aceeași etapă, indicele clinic investigat la lotul tratat cu BioR este cu 5,6 mișc/min mai redusă față de control ($p < 0,05$), parametru care suportă aceeași manifestare și la finele procesului tehnologic, la a 50-a zi de studiu ($p < 0,05$), evidențiindu-i astfel proprietățile adaptative a BioR în perioada de restabilire a potențialului fiziologo-metabolic la prepelițe.

Investigațiile hematologice ne-au furnizat informații atât despre inofensivitatea remediilor luate în cercetare, cât și despre impactul benefic al acestora. Aici se atestă o tendință de diminuare pe parcursul studiului a numărului de eritrocite și conținutului de hemoglobină în sânge la prepelițele tratate cu remediul BioR, pe când valorile hematocritului manifestă dimpotrivă o tendință de creștere. Evoluția masei corporale la prepelițe plasate la recondiționare a avut o dinamică negativă. Astfel, la finele studiului pierderea în masă la păsări din lotul martor a fost de 16,46 g, pe când la cele tratate cu BioR și Butofan respectiv de 5,2 g și 8,76 g. În plus, calitățile ouătoare ale prepelițelor tratate cu remediile BioR și Butofan au fost superioare celor din lotul de referință. Gradul diferit de modificare al acestor parametri productivi, evidențiază atât dinamică negativă a producției numerice de ouă și intensitatea de ouat pe parcursul studiului, cât și implicarea potentă a remediilor studiate. Pe ultimul segment experimental: 29-50 zi, se atestă o tendință de diminuare a intensității de ouat, care la lotul martor este de 57,9%, la cel tratat cu Butofan 60,6% și palpabil mai mare la lotul tratat cu BioR – 65,9%.

Așadar, rezultatele obținute și interpretate cu datele din literatură demonstrează că remediul BioR administrat prepelițelor la recondiționare influențează pozitiv calitățile ouătoare ale acestora, fenomen ce poate fi apreciat pozitiv și din punct de vedere practic – explică necesitatea organizării procesului de recondiționare a prepelițelor la sfârșitul ciclului de ouat.